دبدعاتونه کرکه وکه

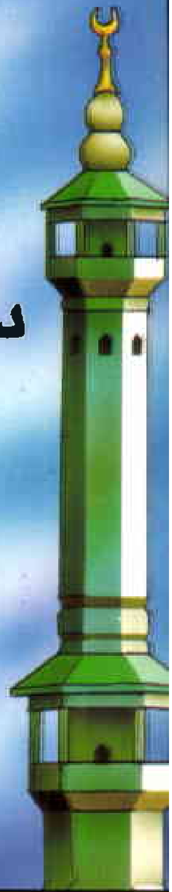

مؤلف: سماحة الشيخ
عبدالعزيز بن عبدالله بن باز

ژبارن: قاضي محمد شعيب (صافي)

Pustu
29

Kingdom of Saudi Arabia
The Cooperative Office For Call And Guidance
To Communities at Um Al-Hammam
Under the Supervision of the ministry of Islamic Affairs
Endowment Guidance & Propagation
Tel. 4826466 / 4884496 Fax 4827489 - P.O. Box 31021 Riyadh 11497

Ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

ح المكتب التعاوني للدعوة والإرشاد بحائل ، ١٤١٨هـ

فهرسة مكتبة الملك فهد الوطنية أثناء النشر

ابن باز ، عبد العزيز بن عبدالله

التحذير من البدع .ـ حائل .

٦٤ ص ؛ ١٢ × ١٧ سم

ردمك : ٨ - ١ - ٩١٨٧ - ٩٩٦٠

(النص بلغة البشتو)

١ - البدع في الاسلام أ - العنوان

ديوي ٢١٢،٣ ١٨ / ١٨٦٨

رقم الايداع ١٨٦٨ / ١٨

ردمك : ٨ - ١ - ٩١٨٧ - ٩٩٦٠

(c) ketabton.com: The Digital Library

فَلْيَحْذَرِ الَّذِيْنَ يُخَالِفُوْنَ عَنْ اَمْرِهٖ اَنْ تُصِيْبَهُمْ
فِتْنَةٌ اَوْ يُصِيْبَهُمْ عَذَابٌ اَلِيْمٌ -

(قرآن کريم)

التحذير من البدع

د بدعاتو نه کرکه وکه

مؤلف : سماحة الشيخ عبدالعزيز بن عبدالله بن باز

ژباړن : قاضی محمدشعيب (صافی)

(c) ketabton.com: The Digital Library

دکتاب نوم : دبدعاتونه کرکه وکه

دبحث موضوع : دمیلاد النبی(ص)، معراج دشپی او د شعبان دپنځلسمی شپی دمجلسونو جوړولو شرعی حیثیت

مؤلف : سماحة الشیخ عبدالعزیز بن عبدالله بن باز

ژباړن : قاضی محمدشعیب (صافی)

ناشر : مکتبة الامام محمد بن اسماعیل البخاری

د چاپ نیته : ۱٤۱٤هـ ق

د لومړی چاپ شمیر : ۱۰۰۰ ټوکه

د دوه یم چاپ شمیر : ۱۰۰۰ ټوکه

(c) ketabton.com: The Digital Library

د دوه یم چاپ مقدمه

بسم الله الرحمن الرحیم

نحمده ونصلی علی رسوله الکریم و بعد :

دا خبره هر چا ته په ډاګه ده چې د دعوت إلی الله مسئله لکه څنګه چې منحصره د کوم هیواد ، سمت، نژاد ، قوم، ډلی او فرد پوری نه ده دغه راز په خپله دعوت إلی الحق هم د کومو خاصو وسائلو او طریقو پوری اختصاص نه لری بلکښی متعددی لاری چاری وجود لری چې د امر بالمعروف او نهی عن المنکر او یا په بل عبارت د اسلامی دعوت د عمومیت او پراختیا میندلو په برخه کښی کمك او مرسته کوی .

د دی جملی نه د لیکوالانو سره د کتابونو د چاپ په قسمت کښی تعاون او د کتابونو ، رسائلو او نورو نشراتی موادو مجانا او وړیا توزیع کول. او دغه ډول د عامو مسلمانانو د مطالعی او اګاهی په خاطر د کتابخانو جوړول او د مطالعی او لیکنی لپاره زمینه برابرول د یادونی اوړام وړ ټکی دی .

د مشهور محدث محمد بن اسماعیل بخاری (رح) په نوم

(c) ketabton.com: The Digital Library

کتابخانه یا کتاب تون چی اوس الحمد لله دعامو مراجعینو پر مخ خلاصه او پرانستی ده د دعوت په دغه ساحه کښې یو مثبت او اغیزمن ګام اخستل بلل کیدای شي .

د دغه رسالې د دوه یم ځل لپاره چاپ او په لږ وخت کښې د لومړی ځل یو زر چاپ شویو ټوکونو تمامیدل او ورسره د علاقه مندانو لخوا شوق او علاقه درلودل په حقیقت کښې له یو پلوه ددی خبری د ژوت والي او ثبوت نښانه ده چې خلك اوس په غوښ اکثریت سره په ګردو چارو کښې د عمل کولو لپاره د مسنونه طریقو د لټولو او پیژندلو په باره کښې زیاته مینه او دلچسپي لري او دهری هغه وسیلې په لاس ته راوړلو کښې چې د هغې په ذریعه سره د اسلام واقعي روح او حقیقت درك کیږي یو د بل نه سبقت او وړانه والي کوي، او د بل پلوه د حق پرستو علماؤ په ضد د مبتدعینو ملایانو او د هغوی د پلویانو د ناوړه تبلیغاتو د بی اثره پاتې کیدو په باب یو ستر دلیل دی .

د کتاب د دوه یم ځل چاپ په وخت مونږ ته دا فرصت په لاس راغی چې د پښتو هغه شمیرتوری کوم چې په لومړی چاپ کښې د قلمي اصلاح نخخه پاتې شوی وه اصلاح او درست

(c) ketabton.com: The Digital Library

شــول، او همــدارنګه ځنی اياتونه چی حــرکــات ورباندی نه ؤ
ليکل شوی او د عامو وګړو لپاره وربانـدی تلفظ کول سخت او
مـشکل ؤ په هغـو باندی حرکـات وليـکل شـول او اوس د هر چا
لپاره په اسانه سره د استفادی وړ وګرځيدل.

الله پاك دی مونږ ته په شريعت باندی د عـمل کـولو توفـيق
راکړی او زمونږ ټول نيك اعمال دی زمونږ لپاره د نجات ذريعه
او وسيله وګرځوی .

وصلی الله تعالی علی خير خلقه محمد وآله واصحابه
اجمعين.

محمد شعيب "صافی" - کنــړ - افغانستان

(c) ketabton.com: The Digital Library

بسم الله الرحمن الرحیم

سریزه

ځنی خلك په دی عقیده دی چی دین دهر سړی دخپل فکر او خوښی شی دی او هر چاچی کومه طریقه دعبادت لپاره غوره کړه او په هغې سره یی عمل تر سره که، دده دنجات او سعادت وسیله ګرځی؛ اما حقیقت دا دی چی ددنیا او آخرت کامیابی یواځی درسول الله صلی الله علیه وسلم په مبارکو سنتو او طریقو کښی ده او له دینه پرته نوری ټولی لاری چاری په هر نوم او دستور سره چی او نومولی شی تلل وربانِدی انسان دتاوان، هلاکت، او تباهی کندی ته غورځوی، ځکه الله پاك ددغه امت دهدایت اولارښونی لپاره رسول الله صلی الله علیه وسلم رالیږلی دی او د دین په ټولو امورو کښی یی پر اسلامی امت باندی دهغه پیروی او متابعت فرض او لازمی ګرځولی دی، او درسول الله صلی الله علیه وسلم پریکړوته غاړه ایښودل او په طریقو او سنتو باندی یی ورله تلل او خوښی ځرګندول دایمان لپاره اساس او بنسټ ګڼل کېږی دی، الهی فرمان په دی برخه کښی داسی هدایت ورکړی دی.

فَلاَ وَرَبِّكَ لاَيُؤْمِنُونَ حَتّى يُحَكِّمُوكَ فِيمَا شَجَرَ بَيْنَهُمْ ثُمَّ

(c) ketabton.com: The Digital Library

لَا يَجِدُوا فِيْ اَنْفُسِهِمْ حَرَجاً مِمَّا قَضَيْتَ وَيُسَلِّمُوْا تَسْلِيْماً ط

او دغه راز الله(ج) د رسول الله صلی الله علیه وسلم داوامرو او احکامو څخه مخالفت دهلاکت او عذاب باعث خودلی دی او دغه لوی خطرته یې مسلمانان په خپل مبارك قول سره داسې متوجه کړی دی: فَلْيَحْذَرِ الَّذِيْنَ يُخَالِفُوْنَ عَنْ اَمْرِهٖ اَنْ تُصِيْبَهُمْ فِتْنَةٌ اَوْ يُصِيْبَهُمْ عَذَابٌ اَلِيْمٌ.

که دخدای تعالی د رضا او خوشحالی په لټولو کښې په انصاف سره دقران کریم نصوصو او درسول الله صلی الله علیه وسلم مبارکو احادیثو ته نظرواچول شي حتما سړی دی نتیجې ته رسیږی چې ددنیا اوآخرت کامیابی او دالله تعالی رضا او خوشحالی صرف درسول کریم صلی الله علیه وسلم په تابعداری سره ترلاسه کیدای شي، ځکه چې قرآن کریم فرمایي: قُلْ اِنْ كُنْتُمْ تُحِبُّوْنَ اللّٰهَ فَاتَّبِعُوْنِيْ يُحْبِبْكُمُ اللّٰهُ د رسول الله صلی الله علیه وسلم پیروی دانه ده چې سړی فقط یو څو اوامر عملی کړی او دیو څو مناهیوو څخه ځان وساتی، بلکښې درسول کریم صلی الله علیه وسلم پیروی عبارت له دینه ده چې مسلمان په بشپړه توګه خپل ټول کړه وړه دنیوی وی او که اخروی وی، د راحت په حالت کښې وی او که دتکلیف په وخت کښې وی

(c) ketabton.com: The Digital Library

دخوشحالی په صورت کښی وی او که دغم په مهال کښی وی، په عباداتو کښی وی او که په معاملاتو کښی وی لنډه داچی په هرڅه کښی او هر وخت کښی یی د رسول الله صلی الله علیه وسلم په طریقو باندی درست عیار او عملی کړی او په هیڅ شی کښی دپیغمبر علیه السلام داحکامو او سنتو مخالفت ته زړه ښه نه کړی.

د اسلام دسپیڅلی دین لوی خصوصیت او امتیاز دا دی چی په دغه دین کښی صرف دالله جل جلاله قول او درسول اکرم صلی الله علیه وسلم ارشادات، هدایات او سنت د دلائلو په برخه کښی مدار داعتبار دی او دبل هرچا قول او فعل ولوکه دا ډیرغټ شخص ته منسوب هم وی، خوکله چی دالله او دالله درسول داحکامو مخالف وی داعتبار وړنه دی همدا وجه ده چی علماء وایی: هرڅوک چی درسول الله صلی الله علیه وسلم دحکم خلاف کوم عمل وکړی اویا کومه طریقه ایجاد کړی اګر چی ددین په نیت سره وی خوبیاهم کونکی یی ګناه ګار او عمل یی کوته او مردود دی لکه چی پیغمبر علیه السلام فرمائی:

(مَنْ اَحْدَثَ فِی اَمْرِنَا هذاَ مَالَیْسَ مِنْهُ فَهُوَرَدٌّ) .

په دین کښی بدعت ددغه ډول اعمالو دجملی څخه شمیرل

(c) ketabton.com: The Digital Library

کیږی او دا داسی عمل دی چی فاعل او کونکی یی ددین په صبغه او جامه کښی په دی عقیده باندی تر سره کوی چی گواکی دا ددین جزء او نیک کار دی، حال داچی دا ددین جزنه بلکښی په اسلام کښی نوی راپیدا شوی عمل یی چی په شرع شریف کښی دهغی لپاره کوم اساس او بنیاد نه شی پیدا کولی، نه په قرآن مجید کښی دهغی په باب کوم اصل مندلی شی او نه ورله په احادیثو کښی دمشروعیت دلیل ښودلی شی، اونه په خیرالقرون کښی ددغه عمل دانجامولو په برخه کښی دچاقول او فعل دسند په توگه وړاندی کولی شی.

رسول الله صلی الله علیه وسلم په یو مبارک حدیث کښی هرنوی پیدا شوی عمل په دین کښی بدعت بللی دی او هر بدعت ته یی گمراهی ویلی ده او دهری گمراهی انجام یی جهنم ښودلی دی، (کل محدثة بدعة وکل بدعة ضلالة وکل ضلالة فی النار) الحدیث.

شیخ عبدالعزیز عبدالله بن باز دسعودی عربستان دافتاء دعوت او ارشاد رئیس په اوسنی عصر کښی واقعا یو داسی شخصیت دی چی داسلامی امت دعقائد و او اعمالو د اصلاح په برخه کښی د دعوت او تبلیغ وظیفی ته په خاص اهمیت

(c) ketabton.com: The Digital Library

قائل دی او په دغه ساحه کښې داسبابو او وسائلو په عموميت او پراختيا کښې په اخلاص او صداقت سره هڅه او کوښښ کوی، ترڅو مسلمانان دشرك، بدعت او رسوماتو په ناوړه عواقبو باندی خبر شی چی بيا دقرآن کريم او احاديثو په رڼا کښې دشرکی عقيدی، او مزخرفو خودساخته اعمالو ځخه ځانونه وساتی.

دشيخ ابن باز يوه رساله د (التحذير من البدع) په نوم چاپ شوی ده، په دغه رساله کښې نوموری دميلاد النبی صلی الله عليه وسلم په نوم مروجه محفلونه او مجالس جوړول او اهتمام دغه راز د رجب دمياشتی په آخره کښې دمعراج دشپی په نوم ديوی شپی لمانځل، او همدارنګه دبرات يعنی دشعبان دپنځلسمی شپی خاص ډول اهتمام او درناوی او دغه شپه ديوځانګړی قسم عبادت لپاره اختصاصول ناروا او بدعت ګڼلی دی او دقرآن کريم او نبوی سننو په استناديی ددغو محدثو عملونو بطلان او عدم مشروعيت په ډيره معقوله او مدلله توګه سره ثابت کړی دی.

دغه بدعت (دميلات مروجه محفل) د (۷) اوومی پيری په لومړۍ لسيزه کښې لکه چی ابن خلکان ليکلی دی په (٦٠٤)هقا

(c) ketabton.com: The Digital Library

کال کښی د مظفرالدین کوکری بن اربل په نوم دیو مسرف پاچا لخوا چی د دین څخه ناخبره ؤ او یو دنیا پرست ناکاره عالم یی ملګرتیا کوله. دموصل په ښار کښی کیښنودل شو، او کوم عالم چی ددغه بدعت دایجاد په برخه کښی یی پاچاته دجواز مشوره ورکړی وه دهغه په باب ذهبی په دول الاسلام کښی لیکلی دی چی دهغه نوم عمر بن وحید ابوالخطاب متوفی ۶۳۳هـ ق ؤ.

حافظ ابن حجرعسقلانی دلسان المیزان په ٤ ټوک ۲۹٦ مخ کښی ددغه مزخرف عالم په باره کښی داسی لیکلی دی:

ده به ددین دائمه وو او اسلافوپه شان کښی ډیره زیاته بی ادبی او ګستاخی کوله، دګنده او قبیحی ژبی څښتن ؤ، نهایت زیات احمق او مغرور ؤو، او ددین په امور کښی ډیر بی پروا او سست ؤ،علماؤ ویلی دی چی دپاچا مطلب ددغه بدعت په رواجولو کښی ځان ته دعوامو پام را اړول او دخپلی واکمنی استحکام ؤ، او همدغه وجه وه چی کال په کال به یی ددغه محفل دمراسمو په تر سره کولو باندی دلکونو رپو مصارف کول.

علامه ذهبی د دول الاسلام په ۲ ټوک ۱۰۳ مخ کښی په

(c) ketabton.com: The Digital Library

دی هکله داسی لیکلی دی (وکان ینفق کل سنة علی مولد النبی صلی الله علیه وسلم نحو ثلاث مائة الف) یعنی هرکال به یی د رسول الله صلی الله علیه وسلم دمیلاد دلمانځنی په مناسبت جوړ شوی محفل باندی تقریبا دری لکه روپی مصرف کولو. اما روسته بیا په نورو سیمو کسی هم دبدعت پسنده اشخاصو له خوا دغه محدث عمل ته هوا ورکړل شوه او عمومیت یی ومنده، ولی دهند په نیمه وچه کښی چی سړی په دی وروستیو پیړیو کښی دهندوستان او ورسره په ګاونډیوکښی دپرتو هیوادونو پخوانی او وسنی تاریخ ددین په لحاظ سره مطالعه کوی نو وینی چی ددغه بدعت او په عامه سطحه دنورو بدعاتو په رواجولو کښی خودغرضه حاکمانو او علماء سوء په ګډه سره رول لوبولی دی او لا کله چی واکمنی طبقی دغه ناکاره علماء دخپلو ګټو دساتلو په خاطر په څنګ کښی نیولی دی نو دغه مزخرفه او ماده پرست علماء بیا دهغوی دنفوذ نه په استفادی کولو سره دبدعاتو او رسوماتو په ترویج اوعمومیت کښی ځانونه بنه ستړی ستومانه کړی دی او بالخصوص شیعه وو او بریلیانو ترټولونه زیاتی په دغه ناولی دنده کښی غوټی وهلی دی.

ما دغه رساله «التحذیر من البدع» له دی امله په پښتو

(c) ketabton.com: The Digital Library

ژبه ترجمه کړه چی ددغه لسان ویونکی او لوستونکی له یوخوا د دلائلو په رڼا کښی په دی پوه شی چی داسلام په مکمل کړی شوی دین کښی دغه اعمال چی دبحث موضوع ده او په دی زمانه کښی یی دبل هروخت په نسبت بازار زیات تود دی، کوم شرعی حیثیت نه لری بلکښی د شریعت خلاف نامشروع او محدث عملونه دی او ځان ساتنه ترینه ضروری او لازمی خبره ده، او دبل پلوه دبدعاتو ناوړه اثراتو او عواقبوته هم پام لرونکی اووسی ځکه اکثر خلك دبدعاتو په مهلك جال کی گیردی او په دی گمان چی گنی دآخرت لپاره دثواب ذریعه او نیك کار دی تر آخره پوری پکښی اخته وی او بالآخره عمر یی پای ته ورسیږی اوهمدغسی بی توبی مړشی.(وَهُمْ يَحْسَبُوْنَ اَنَّهُمْ يُحْسِنُوْنَ صُنْعًا) .

الله پاك دی مونږ ته په سمه لاره دتللو توفیق راکړی، دبدعاتو، خرافاتو، او هرډول باطل او ناروا ژ ثخه مو دی په آمان کښی وساتی، وماذلك علی الله بعزیز صلی الله تعلی علی خیر خلقه محمد واله واصحابه اجمعین

قاضی محمد شعیب «صافی»

(c) ketabton.com: The Digital Library

بسم الله الرحمن الرحیم

لومړی رساله

الحمدلله والصلوة والسلام علی رسول الله وعلی آله وصحبه ومن اهتدی بهداه اما بعد:

د رسول الله صلی الله علیه وسلم دنیك مرغه میلاد (زیږیدنی) دلمانځنی په مناسبت دخصوصی غونډو جوړولو او په دغو غونډو کښې دپیغمبر علیه السلام داحترام لپاره په دی عقیده چی دی محفل ته تشریف راوړی، پاڅیدل او قیام او په یوه ځانګړی توګه دسلام ادا کول، او دغه راز پکښې دځنو نورو مراسمو داجرا کولو په هکله دډیرو کسانو لخوا څوځواره داپوښتنه وشوه چی دغه عمل دشریعت له مخی څه حکم لری؟

ځواب: د رسول الله صلی الله علیه وسلم دزیږیدنی او یا دبل چا دزیږیدنی د لمانځنی په مناسبت غونډه (دمولود په نوم محفل) جوړول شرعا بالکل جواز نه لری ځکه چی دا عمل[1]

۱- دبحث موضوع هغه مروجه مجالس او محفلونه دی چی د ربیع الاول دمیاشتی په ۱۲ نیټه او یا ددغه ورځی پمناسبت سره په نورو وختو کښې دخاصو مراسمو شرطونو مصارفو او قیوداتو په ترڅ کښې منعقد کیږی. مترجم

(c) ketabton.com: The Digital Library

بدعت او په دین کښې نوی طریقه ده، او داله دی امله چې دعه عمل نه رسول الله صلی الله علیه وسلم په خپله کړی دی او نه په خیرالقرون (غوره پیړیو)کښې ـــ

درسول الله صلی الله علیه وسلم راشده خلیفه ګانو او نورو صحاب وو او تابعینو رضوان الله علیهم اجمعین ددغه عمل داهتمام په برخه کښې اقدام کړی دی، او حال دا چې دوی درسول الله صلی الله علیه وسلم په طریقو او سنتو باندی ترټولو خلکو ښه پوهیدل او له هرچانه دوی دنبی علیه الصلوة والسلام سره زیاته مینه او محبت درلوده او په ټول امت کښې دوی درسول الله صلی الله علیه وسلم دشرع او قانون زیات تابعدار او پیرو وو، درسول الله صلی الله علیه وسلم ارشاد مبارك دی فرمائي: (مَن أَحدَثَ فی أَمرنَا هذَا مَالَیسَ مِنهُ فَهُوَرَدٌ)[۱] او په بل حدیث کښې نبی علیه السلام فرمایلی دی: (عَلَیکُم بِسُنَّتِی وَسُنَّةِ الخُلَفَاءِ الرَّاشِدِینَ المَهدِیِّینَ مِن بَعدِی تَمَسَّکُوابِهَا وَعَضُّوا عَلَیهَا بِالنَّوَاجِذِ وَإِیَّاکُم وَمُحدَثَاتِ الاُمُورِ فَإِنَّ

۱- څمونږ د اسلام په دین کښې چې چا داسی نوی کار اضافه کړو چې ددین څخه نه وی هغه عمل مردود دی دمنلو وړنه دی.

(c) ketabton.com: The Digital Library

كُلُّ مُحْدَثَةٍ بِدْعَةٌ وَكُلُّ بِدْعَةٍ ضَلَالَة)[۱]

په دغو دواړو مباركو احاديثو كښې دبدعاتو ارتكاب په كلكه سره منع شوى دى او دمبتدعينو دپاره سخته ويره او تحذير بيان شوى دى. الله جل جلاله په خپل مبين كتاب كښې په دى هكله فرمائى: (وَمَا اٰتَاكُمُ الرَّسُولُ فَخُذُوهُ وَمَا نَهَاكُم عَنهُ فَانتَهُوا)[۲]

او همدارنكه الله تعالى فرمائى: فَلْيَحْذَرِ الَّذِيْنَ يُخَالِفُوْنَ عَنْ اَمْرِهٖ اَنْ تُصِيْبَهُمْ فِتْنَةٌ اَوْ يُصِيْبَهُمْ عَذَابٌ اَلِيْمٌ[۳].

او بل ځائى فرمايلى دى: (لَقَدْ كَانَ لَكُمْ فِىْ رَسُوْلِ اللّٰهِ

۱- پرتاسى باندى ځما دسنتو او طريقو عملى كول او پابندى لازم ده او له ماته وروسته ځما دهدايت مندوونكو خلفاء دطريقو كلك پابند شى، منګولى ورباندى ولګوى اوعمل پرى وكړى او په دين كښى دنوو راپيدا شويو اعمالو نخخه ځان وژغورى ځكه په دين كښى دهرنوى عمل انجامول بدعت دى او هر بدعت (بدعت كونكى) ګمراه دى.

۲- سورة حشر :(۷) او هغه څه چى دركړى تاسوته رسول (دالله) نووائى خلى وينسى قبول ئى كړى، او هغه څه چى منع كوى (رسول الله) تاسى له هغه څخه، نو بيرته شى ترى (مه ئى غواړى).

۳- سورة النور : (٦۳) پس ودى يريږى هغه كسان چى مخالفت كوى له امره (حكمه) ددغه رسول ځما، له دينه چى ورسيږى دوى ته څه فتنه (آفت په دنيا كښى) يا ورسيږى دويته عذاب دردناك (په آخرت كښى).

(c) ketabton.com: The Digital Library

أُسْوَةٌ حَسَنَةٌ لِمَنْ كَانَ يَرْجُوا اللّٰهَ وَالْيَوْمَ الْاٰخِرَ وَذَكَرَ اللّٰهَ كَثِيْرًا﴿١﴾.
همداول الله پاك مهرباني کوی او فرمائی: وَالسّٰبِقُوْنَ الْاَوَّلُوْنَ مِنَ الْمُهٰجِرِيْنَ وَالْاَنْصَارِ وَالَّذِيْنَ اتَّبَعُوْهُمْ بِاِحْسَانٍ رَضِيَ اللّٰهُ عَنْهُمْ وَرَضُوْا عَنْهُ وَاَعَدَّلَهُمْ جَنّٰتٍ تَجْرِيْ تَحْتَهَا الْاَنْهٰرُ خٰلِدِيْنَ فِيْهَا اَبَدًا ذٰلِكَ الْفَوْزُ الْعَظِيْمُ﴿٢﴾.

او همدغه راز الله تعالی فرمایلی دی:
(اَلْيَوْمَ اَكْمَلْتُ لَكُمْ دِيْنَكُمْ وَاَتْمَمْتُ عَلَيْكُمْ نِعْمَتِيْ وَرَضِيْتُ

١- سورة احزاب : (٢١) خامخا په تحقیق دی تاسی ته (ای ویریدونکیو) په (کارد) رسول الله صلی الله علیه وسلم کښی اقتداء غوره، نیکه دپاره دهغه چاچی داریږی دالله تعالی اوامید لری (دملاقات) او ورځی روستنی (قیامت) او ډیر یادوی الله تعالی هم په خوله هم په زړه.

٢- سورة التوبة : (١٠٠) او هغه وړاندینی اولنی ایمان لرونکی له مهاجرینو او انصارونه او نور هغه کسان چی ددغه سابقانو متابعت یی کړی دی ددوی په احسان یعنی نیکی سره راضی شوی دی الله تعالی له دوی څخه (دطاعت په قبول سره) او راضی شوی دی دوی له الله تعالی نه (دنعمت په ورکړه) او الله تعالی دوی ته جنتونه تیار کړی دی چی ددغه جنتونو یعنی دونو او ماڼیو دلاندی به یی ویالی بهیږی او دوی به په هغو کښی دتل او همیش لپاره اوسیږی دغه (رضاء او جنت) ډیر لوی بری دی.

(c) ketabton.com: The Digital Library

لَكُمُ الْاِسْلَامَ دِيْنًا[1]

په قرآن کریم کښې دغه ډول آیتونه ددې موضوع په ارتباط زښت زیات دي، نو اوس چې دغه ځیل مولود د ثواب په نیت لمانځل کیږي نو دینه خو داسې ښکاریږي چې (العیاذ بالله) الله پاك ددې امت لپاره دین نه و مکمل کړی او رسول الله صلی الله علیه وسلم هم دغه دین ځرنگه چې لازم او مناسب و خپل امت ته نه و رسولی چې په عمل کښې یې راوستې وای، ترڅو روستني خلك را پیدا شول او په اسلام کښې یې داسې نوی کارونه یعنې بدعات او خرافات چې شریعت دهغې اجازه نه وه ورکړې راپیدا کړل او دا په دې گمان چې دا نیك کارونه دي، دین ورباندې کمال ته رسیږي او الله جل جلاله ته دتقرب وسیله گرځي، حال داچې دابې له شکه ډیر لوی خطرناك خیال دی، او په الله پاك او رسول الله صلی الله علیه وسلم باندې اعتراض او نیوکه ده کوم چې الله جل جلاله او دهغه رسول محمد رسول الله صلی الله علیه وسلم ترینه منزه

١- سورت مائده : (٣) نن ورځ مکمل کړو ما تاسې ته دین ستاسې یعنې اصولا او فروعا، او تمام یعنې پوره مې کړو خپل نعمت پرتاسې (ای مؤمنانو!) یعنې ددین په اکمال سره او غوره کړو ماتاسې ته اسلام ددین په لحاظ سره، یعنې په ټولو ادیانو کښې ډیر پاکیزه.

(c) ketabton.com: The Digital Library

او مبراء دی، ځکه الله پاك دخپلو بندګانو لپاره دین پوره کړی دی او نعمت یی وریاندی تمام کړی دی.

رسول الله صلی الله علیه وسلم هم په بشپړه توګه سره دین بیان کړی دی او جنت ته دننوتو او دجهنم داور څخه دبچ پاتی کیدوټول طرق اولاری یی خپل امت ته په واضحه توګه ښوولی او په ګوته کړی دی، ځکه په صحیح حدیث کښی چی عبدالله بن عمرو رضی الله عنهما یی روایت کړی دی داسی راغلی دی: عن عبدالله بن عمرو رضی الله عنهما قال رسول الله صلی الله علیه وسلم مابعث الله من نبی الا کان حقا علیه ان یدل امته علی خیر ما یعلمه لهم وینذرهم شرما یعلمه لهم، رواه مسلم فی صحیحه[١]

او دا ښکاره خبره ده چی زمونږ پیغمبر جناب محمد رسول الله صلی الله علیه وسلم د ټولو انبیاءُ غوره او آخرنی پیغمبر دی او د تبلیغ او نصیحت په لحاظ د ټولو څخه اوچت او اکمل

١- دعبدالله بن عمرو رضی الله عنهما څخه روایت دی چی رسول الله صلی الله علیه وسلم فرمایلی دی: الله پاك په هر نبی باندی دا لازمه کړی ده چی خپل امت ته د نیکو او غوره کارونو تعلیم ورکړی فائدی او ګټی یی ورته وښائی او دبدو(ناوړو) کارونو نه ورته دځان ساتنی په هکله توصیه وکړی او ویی ویره وی، دغه حدیث مسلم شریف پخپل صحیح کښی روایت کړی دی.

(c) ketabton.com: The Digital Library

دی نو که چیری دمولود د لمانځنی په مناسبت مجلسونه جوړول د الله تعالی د غوره شوی دین یوه برخه وای، حتماً به دا عمل یا رسول الله صلی الله علیه وسلم په خپل ژوند کښی په خپله انجام کړی وای او یابه دده صلی الله علیه وسلم صحابه ؤ رضی الله عنهم ددغه فعل کولو ته اقدام کړی وای خوکله چي په خیر القرون کښی یعنی په غوره شویو پیړیو کښی هم دغه عمل د چا لخوا ترسره شوی نه دی نو ثابته شوه چی دا داسلام د احکامو څخه نه بلکښی دا دهغو بدعاتو له جملی څخه دی چی په اسلام کښی نوی را پیدا شوی دی او نبی علیه السلام خپل امت ددغو ناجائزو کارونو د ارتکاب څخه ویرولی دی لکه چی په تیرو دوه مبارکو احادیثو کښی یی یادونه وشوه، او دغو دوه حدیثونو ته د معنی په لحاظ ورته نور ډیر احایث هم شته چی دغه مدعی ثابته وی لکه دا قول درسول کریم صلی الله علیه وسلم شو چی دجمعی د ورځی په خطبه کښی یی وفرمایل:

اما بعد: فإن خیر الحدیث کتاب الله وخیر الهدی هدی محمدصلی الله علیه وسلم وشر الامور محدثاتها وکل بدعة ضلالة- رواه الامام مسلم فی صحیحه[1]

---

(۱) اما بعد: بیشکه د الله تعالی کتاب تر ټولو غوره کلام او بیان دی چی بهترینه طریقه دهمدی کتاب په ذریعه سره منډل کیزی اودمحمد رسول الله->

(c) ketabton.com: The Digital Library

په دی برخه کښې زښت زيات آياتونه او احاديث وارد شوی دی، او ددغه امت ډير زيات شمير علماؤ هم ددغه ډول محفلونو د انعقاد او جوړولو څخه انکار کړي دی او د ذکر شويو آياتونو او احاديثو او نورو شرعی دلائلو په اساس يی هغه ناروا گڼلی دی او دهغی نه يی د منع کيدو او ځان ساتنی په باب يادونه کړی ده، البته بعضو متأخرينو ورته جواز ورکړی دی، خو هغه هم په دی شرط چی دغه غير مشروع شيان پکښی ونه کړای شی مثلاً درسول الله صلی الله عليه وسلم په ستاينه کښی غلو او تجاوز ونه کړای شی، د ښځو او نارينؤ تر مينځ اختلاط نه وی، د موسيقی او لهو ولعب نور وسائل پکښی استعمال نه شی، او همدارنگه ځنی نور داسی اعمال پکښی ترسره نه شی چی د اسلام سپيڅلی قانون ناروا گڼلی وی او دوی يی په دی گمان کوی چی دا بدعت حسنه دی او جواز لری ځکه شرعی قانون دادی چی کله په کوم شی کښی په دينی لحاظ سره نزاع واقع شی نو دالله تعالی کتاب او د محمدصلی الله عليه وسلم سنتو او ارشاداتو ته يی وړاندی کوو

<- صلی الله عليه وسلم سنت دخير او هدايت سرچشمه ده، او ترټولو ناوړه هغه کارونه دی چی په دين کښی نوی د ځانه اضافه او ددين جز وگرځول شی او هر نوی کار (بدعت) گمراهی او ضلالت دی.

(c) ketabton.com: The Digital Library

او دقرآن کریم او احادیثو په رڼا کښې یې فیصله او پریکړه لټوو چي دالله او د رسول الله صلی الله علیه وسلم په دی برخه کښې څه فرمان دی لکه چی الله پاك فرمائی:

یَآ اَیُّهَا الَّذِیْنَ آمَنُوْا اَطِیْعُوْا اللّٰهَ وَ اَطِیْعُوْا الرَّسُوْلَ وَ اُولِی الْاَمْرِ مِنْکُمْ فَاِنْ تَنَازَعْتُمْ فِیْ شَیْءٍ فَرُدُّوْهُ اِلَی اللّٰهِ وَ الرَّسُوْلِ اِنْ کُنْتُمْ تُؤْمِنُوْنَ بِاللّٰهِ وَ الْیَوْمِ الآخِرِ ذٰلِكَ خَیْرٌ وَّاَحْسَنُ تَأْوِیْلًا. (۱)

دا رنګه الله پاك په بل ځای کښې فرمایلی دی: وَمَا اخْتَلَفْتُمْ فِیْهِ مِنْ شَیْءٍ فَحُکْمُهٗ اِلَی اللّٰهِ (۲) ۰

مونږ دغه مسئله چی د مولود په مناسبت د محفلونو ځانګړی اهتمام دی د الله پاك کتاب ته واړندی کړه، الله جل جلاله په خپل کتاب کښې مونږ ته په فعل او ترك کښې د رسول الله صلی الله علیه وسلم په اطاعت او پیروی سره امر

---

(۱) نساء (۵۹): ای مؤمنانو! تاسی د الله حکم ومنی او دالله د رسول حکم ومنی او اطاعت وکړی د خاوندانو د حکم چی ستاسی څخه وي یعنی د مسلمانانو حاکمانو او مشرانو او که بیا مو په کوم شی کښې نزاع پیښه شوه نو الله طرفته یعنی دالله کتاب ته او رسول ته یعنی د رسول الله صلی الله علیه وسلم احادیثو ته یې راجع کړی که په الله او ورځ د آخرت باندی ایمان لری، او دا رجوع الله او رسول ته ډیره غوره ده او دا رجوع د عاقبت له جهته ډیره ښه ده.

(۲) شوری- ۱۰: او په هغه خبره کښې چی د کوم څیز په باب جګړه کوی تاسی پس د هغی حکم یعنی فیصله الله ته مفوضه ده.

(c) ketabton.com: The Digital Library

کړی دی او ددی خبری آگاهی پکښی هم راکړی ده چي د اسلام سپیڅلی دین په تمامه معنی سره کامل (او مکمل دی)او ددی خبری د ثبوت کوم دلیل چی رسول الله صلی الله علیه وسلم ددغه محفل اهتمام په خپله کړی دی وجود نلری، نو معلومه شوه چی دا په هغه دین کښی نشته کوم چی الله پاك مونږ لپاره بشپړه کړی دی او درسول کریم صلی الله علیه وسلم په اتباع سره یی راته پکښی حکم فرمایلی دی، او دا ځکه چي مونږ دغه مسئله د رسول الله صلی الله علیه وسلم سنتو ته هم راجع کړه او په هغی کښی مو ولیدل چی دا فعل نه رسول الله صلی الله علیه وسلم په خپله کړی دی اونه یی بل چاته د هغی امر کړی دی او نه دده قدرمنو صحابؤ ددغه عمل په ترسره کولو کښی اقدام کړی دی، پس ددی تولونه دا نتیجه په لاس راځی چی دا شرعی عمل نه دی بلکښی د هغو بدعاتو له جملی څخه دی چی نوی را پیدا شوی دی او دین گنګل کیږی.

ددغه تحقیق په رڼا کښی چی هرڅوك لږ غوندی بصیرت و لری، حق یی خوښ وی او دحق په پلټنه کښی دانصاف نه کار اخلی په دی پوهیږی چی دمولود په مناسبت ددغه ډول مجلسونو ترتیب ددین دامورو څخه نه دی بلکښی هغه ناروا

(c) ketabton.com: The Digital Library

عمل دی چی الله پاك او دهغه رسول صلی الله علیه وسلم یی په ترك او ورنه په اجتناب کولو سره مونږ ته امر کړی دی، او داچی په مختلفو سیمو کښی ډیر خلك دمیلاد په مناسبت غوندی او مجلسونه جوړوی نوعقل مند انسان باید په دی ونه غولیږی ځکه حق داشخاصو په کثرت سره نه پیژندل کیږی بلکښی حق یواځی دشرعی دلائلو په اساس پیژندل کیږی اوبس لکه چی الله پاك دیهودو او نصارا ږو متعلق فرمائي: (وَقَالُوا لَن يَدخُلَ الجَنَّةَ الا من كَانَ هُوداً أَو نَصَارى تِلكَ أمَانِيُّهُم قُل هَاتُوا بُرهَانَكُم اِن كُنتُم صَادِقِينَ) [۱].

او په بل ځای کښی الله پاك فرمایلی دی: (وَاِنْ تُطِعْ اكثَرَمَن فِي الأرضِ يُضِلُّوكَ عَن سَبِيلِ اللهِ) [۲].

اوبیا زیاتره دمولود په مناسبت دغه مجالس برسیره پردی چی بدعت دی نور یو زیات شمیر منکرات او ناروا اعمال

۱- بقره : (۱۱۱) وائي اهل کتاب له سره نه ننوځی جنت ته مګر هغه څوك به ننوځی چی یهودی یا نصرانی وی، دا ددوی نفسانی غوښتنی دی؛ دوی ته ووایه راوړی خپل دلیل پردی خبره که په دی وینا کښی ریښتنی یی.

۲- انعام : (۱۱٦) او که متابعت وکړی ته دزیاتو هغه کسانو چی پا ځمکه کښی دی نو وابه دی ړوی دوی ای محمده ! دالله دلاری څخه.

(c) ketabton.com: The Digital Library

پکښې ترسره کیږي مثلاً د نارینه وو سره د ښځو اختلاط، ساز او سرود (آوازونه او غزلې ویل) د موسیقي د آلاتو غږول، د نشه یي او مخدره شیانو استعمال او څښل او د څنو نورو ناوړه اوغیر مشروع کارونو انجامول شول، او کله کله پکښې د دینه هم لوی جرم واقع کیږي چې هغه شرك اکبر دی، د مثال په ډول د رسول الله صلی الله علیه وسلم په ستاینه او تعریف کښې غلو او بې ځایه مبالغه کوي، د اولیاء الله په مدحه کښې د حدنه تجاوز کوي، آواز او فریاد ورته کوي مرسته ورنه غواړي او داعقیده ساتي چې اولیاء عالم الغیب دي، او دغه راز بعضې نور ناروا کارونه شو.

او حال داچې په سیي روایت کښې راغلي دي چې رسول الله صلی الله علیه وسلم فرمایلي دي: (ایاکم والغلوفي الدین فانما اهلك من کان قبلکم الغلو في الدین).

په دین کښې د غلو او بې ځایه مبالغې څخه ځانونه وساتئ ځکه ستاسې څخه مخکښې خلك په دین کښې د غلو او افراط په وجه هلاك شوي دي.

او په یو بل حدیث کښې چې امام بخاري(رح) روایت کړی دی نبي علیه السلام فرمایلي دي: (لا تطروني کما اطرت

(c) ketabton.com: The Digital Library

النصاری ابن مریم انما انا عبد فقولوا عبدالله ورسوله) خرجه البخاری فی صحیحه من حدیث عمر رضی الله عنه.

(ځما دتعریف او توصیف په وخت کښی دحد څخه تجاوز مه کوی لکه څنگه چی نصرانیانو دعیسی بن مریم په باره کښی اوکړه او هغه ته یی د الله تعالی دځوی نسبت وکړ ، زه صرف بنده یم نو په دی اساس ځما په هکله او وایی: عبدالله ورسوله)

یعنی ځمادتوصیف په برخه کښی دومره افراط مه کوی لکه څومره چی نصاریٰ ؤ دعیسی بن مریم په برخه کښی کړی ؤ بی شکه زه بنده یم ماته دالله بنده او دهغه رسول او وایئ.

او بیا دحیران تیـوړ خبره خولا داده چی زیاتره خلك په دغه ډول کنفرانسونو کښی برخه اخستلو ته په زیات اهمیت قائل وی او دالله تعالی دحقوقو او فرائضو په اداء کولو کښی سست او مقصر وی حتی چی په جمع سره لمانځه ته هم حاضریدای نشی او په دی نه پوهیږی چی دڅومره ستری گناه مرتکب وگرځیدل ولی دیته یی خیال قدری هم نه وی. بیشکه چی دا دایمان کمزوری او دالله تعالی دورکړی بصیرت کم والی دی، او په زړونو باندی د ډول ډول معصیتونو او گناهونو

(c) ketabton.com: The Digital Library

دزنگ تاثیر اواغیزه ده الله پاك دی مونږ او ټولو مسلمانانو ته ددغه مرض څخه شفاء نصیبه وکرځوی. (۱)

او ځنی خلك په دی گمان هم دی چی دغه محفل ته نبی اکرم صلی الله علیه وسلم په خپله تشریف راوړی چی له همدی امله یی داستقبال لپاره ودریږی سلام اداء کوی او هرکلی اهلا وسهلا وایی چی دا ډیر لوی باطل او دبدترین جهل نتیجه ده ، ځکه رسول الله صلی الله علیه وسلم دقیامت دورځی نه مخکښی دخپل قبرڅخه نه راوځی او نه دچا سره ملاقات کوی او نه ددوی اجتماع گانوته حاضریږی بلکښی دقیامت دورځی پوری په خپل قبر کښی مقیم او تشریف لرونکی دی او روح مبارك یی دعزت په مقام کښی درب العزت په وړاندی په اعلی علیین کښی قرار لری لکه چی الله پاك دالمؤمنون په سورة کښی فرمایلی دی: (ثُمَّ اِنَّكُم بَعدَذٰلِكَ لَمَيِّتُونَ ثُمَّ اِنَّكُم يَومَ القِيَامَةِ تُبعَثُونَ) ۲

۱- کله چی د رسول الله صلی الله علیه وسلم دمیلاد په مناسبت محفلونه او غونډی جوړول لکه چی تاسوته دشرعی دلائلو په رڼا کښی ثابته شوه کوم شرعی حیثیت نه لری نو دبل هرچا دزیږیدنی تلین چی په هرنوم سره لمانځل کیږی په طریق اولی سره غیر مشروع او ناروا عمل دی ولوکه دخلکو په نظر ډیرغت اشخاص پکښی هم کډون وکړی لکه په موجوده وخت کښی چی د پیرانو او ملنگانو په قبرونو او مزارونو باندی دعرس په نوم غونډی اومیلی جوړیږی او یو تعداد دپام وړ مذهبی او سیاسی اشخاص پکښی گډون کوی. مترجم

۲- د المؤمنون سورة(۱۵-۱٦) بیا بیشکه تاسی پس له دی خامخا مړه کیدونکی یی، بیشکه تاسی دقیامت په ورځ کښی بیا ژوندی را پاځولی شی.

(c) ketabton.com: The Digital Library

اوهمدارنګه رسول الله صلی الله علیه وسلم فرمائي: قال النبي صلی الله علیه وسلم انا اول من یشق عنه القبر یوم القیمة وانا اول شافع وانا اول مشفع [۱].

دغه مبارك حدیث او پاسنی ذکر شوی مبارك آیت او هغه نور آیاتونه او احادیث چی دغو دواړوته په معنی کښی ورته والی لری ټول په دی باندی دلالت کوی چی رسول الله صلی الله علیه وسلم اوهم نور مړی به د قیامت له ورځی نه مخکی دخپلو قبرونو څخه نشی راوتلی، او دا دټولو اسلامی علماءُ په مینځ کښی مجمع علیها او متفقه مسئله ده چی هیڅ نزاع او اختلاف پکښی ددوی ترمینځ نشته، نو مسلمانانوته پکاردی چی دغه مسائل په پام کښی ونیسی او دهغو بدعاتو او خرافاتو څخه اجتناب وکړی کوم چی جاهلانو ایجاد کړی دی او په شرعی دلیل باندی اتکاء نه لری.

والله المستعان وعلیه التکلان ولاحول ولاقوة الا به.

اما کوم چی په رسول الله صلی الله علیه وسلم باندی درود

۱- دقیامت په ورځ به زه هغه څوك یم چی دټولونه به لومړی دقبر څخه پورته کیږم، او زه به لومړی شخص یم چی سفارش به کوم او زه به لومړی شخص یم چی شفاعت به می قبول شی. علیه من ربه افضل الصلوة والسلام.

(c) ketabton.com: The Digital Library

او سلام ويل دی هغه بی له شکه دتقرب حاصلولو غوره طريقه او نيك عمل دی لکه چی الله پاك فرمايلی دی: انَّ اللّهَ وَمَلٰئِكتَهُ يُصَلُّونَ عَلَى النَّبِيِّ يأَيُّهَا الَّذِينَ امَنُوا صَلُّوا عَلَيهِ وَسَلِّمُوا تَسلِيمًا[۱].

او درسول الله صلی الله عليه وسلم فرمان دی: من صلی علیّ واحدة صلی الله عليه بها عشرا[۲] او دا په هروخت کښی جائز او مشروع عمل دی او بالخصوص دهر لمانځه نه وروسته يی په ويلو باندی زيات ټينګارشوی دی، او حتی چی ډيرو علماء په نزد باندی دهرلمانځه په روسته نی قعده کښی ددرود لوستل يو وجوبی امر دی، او په نورو ډيرو ځايونو کښی بيا درود ويل لکه چی يو زيات شمير احاديث ورباندی دلالت کوی سنت موکده دی، مثلاً د آذان ويلو وروسته، درسول الله صلی الله عليه وسلم دمبارك نوم اخستلو په وخت کښی، او دارنګه دجمعی په شپه او ورځ کښی شو.

۱- بيشکه الله پاك او پريښتی پرنبی عليه السلام باندی درود وايی، ای مؤمنانو تاسی پرهغه باندی ډير درود او سلام ولولئ.

۲- چاچی پرماباندی يوځل درود ووايه الله پاك په هغه باندی لس واری درود او رحمت ليږی.

(c) ketabton.com: The Digital Library

دالله پاك څخه سوال کوو چی مونږ او ټولو مسلمانانو ته په دین باندی دپوهیدو او ثبات توفیق راکړی او دنبوی سننو مطابق راته عمل په برخه کړی او له هر راز بدعاتو او خرافاتو څخه مو په امان کښی وساتی اِنَّهُ جَوَادٌ کَرِیمٌ وَصَلَّی اللهُ وَسَلَّمَ عَلی نَبِیِّنَا مُحَمَّدٍ والِه وصَحبِه اَجمَعِین.

(c) ketabton.com: The Digital Library

دوه یمه رساله

دمعراج دشپې درناوی او په دغه مناسبت دخاصو مراسمو ترسره کولو حکم.

الحمد لله والصلوة و السلام علی رسول الله وعلی اله وصحبه. امّا بعد: په دې کښې شك نشته چې د معراج واقعه درسول الله صلی الله علیه وسلم په صداقت باندې روښانه او ښکاره دلیل دی، او دالله تعالی په وړاندې درسول اکرم صلی الله علیه وسلم دشان او منزلت په برخه کښې ښکاره ثبوت دی لکه چې همدغه واقعه دالله تعالی په بې ساره قدرت او په ټولو مخلوقاتو باندې د ده دعلو او اوچت والي په باب یوستر دلیل هم دی. الله جل جلاله په دې هکله داسې فرمایلي دي:

سُبۡحَانَ الَّذِیٓ اَسۡرٰی بِعَبۡدِهٖ لَیۡلًا مِّنَ الۡمَسۡجِدِ الۡحَرَامِ اِلَی الۡمَسۡجِدِ الۡاَقۡصَی الَّذِیۡ بٰرَکۡنَا حَوۡلَهٗ لِنُرِیَهٗ مِنۡ اٰیٰتِنَا اِنَّهٗ هُوَ السَّمِیۡعُ الۡبَصِیۡرُ(۱).

---

(۱) بنی اسرائیل: (۱) پاك دی هغه ذات چې خپل بنده(محمد) یې بیولی ؤ په یوه شپه کښې یعنی په یوه برخه دشپه کښې د مسجد حرم څخه تر مسجد اقصی پورې، هغه چې مونږ برکت اچولی دی ګرد چاپیره دهغه او دغه بیول د محمد ﷺ د دې لپاره ؤچې وښایو مونږ ده ته ځنې دخپلو دلائلو څخه بیشکه چې دغه الله همدی ښه اوریدونکی او لیدونکی دی.

(c) ketabton.com: The Digital Library

درسول الله صلی الله علیه وسلم څخه په تواتر سره ثابته شوی ده چی دی اسمانو نوته پورته بوتلل شو. دټولو اسمانونو دروازی ورته بیرته شوی ان تردی چی داووم اسمان څخه تیر شو، او خپل پالونکی یی

ورسره دهغه څه متعلق خبری وکړی دکوم شی چی ئی اراده درلوده، او الله تعالی وریاندی پینځه لمونځونه فرض کړل، او دغه لمونځونه ابتداءً الله پاك پنځوس فرض کړی ؤ، خود رسول الله صلی الله علیه وسلم دټینګار او بیا بیا مراجعی په سبب چی هر واربه ئی دالله تعالی نه د تخفیف سوال کاؤ پینځه لمونځونه پاتی شول چی په فرضیت کښی پنځه دی او په اجر

١٠ وثواب کښی پنځوس دی ځکه دیوی نیکی پرځای الله پاك لس برابره بدله او ثواب ورکوی. فللّه الحمد والشکر علی جمیع نعمه.

دغه شپه په کومه کښی چی داسراء او معراج واقعه پیښه شوی ده په صحیح احادیثو کښی ددغه شپی تعین نه دی راغلی او ټول هغه روایات چی ددغه شپی په تعین کښی وارد دی دحدیث دفن پوهانو په نزد باندی هغه درسول الله صلی الله علیه وسلم څخه ثابت نه دی او داچی الله پاك دغه شپه

(c) ketabton.com: The Digital Library

دخلکو څخه هیره کړی ده په دی کښی هم دالله پاك ډیر لوی حکمت دی او فرصاکه دمعراج دشپی تعین هم ثابت شیٔ مسلمانانو له جائز نه دی چی دغه شپه دعبادت اوریاضت لپاره خاص وګرځوی او یا په دغه شپه کښی دخاصو مراسمو په ترڅ کښی محفلونه جوړ کړی، ځکه نبی علیه السلام او دهغه اصحابو رضی الله عنهم په دغه شپه کښی نه کوم محفل او مجلس جورکړی ؤ او نه ئی هغه دکوم شی دپاره خاص کړی وه، نوکه په دغه شپه کښی محافل جوړول او په خاصو مراسمو سره ددغه شپی لمانځل شرعی حکم وائی نو خامخا به رسول الله صلی الله علیه وسلم خپل امت ته قولا او یافعلا دهغی بیان کړی وی او که درسول الله صلی الله علیه وسلم څخه ددغه شپی داهتمام متعلق کوم شی واقع شوی وای نو هغه به معلوم او مشهور وی او صحابه کرامو به خامخا مونږ ته دهغی نقل او روایت کړی وی ځکه هغوی په پوره امانت داری سره دخپل پیغمبر محمد رسول الله صلی الله علیه وسلم څخه ټول هغه څه نقل کړی دی چی امت مسلمه ورته اړتیا لری، ددین په باره کښی له هغوی نه هیڅ کمی نه دی شوی بلکښی هغوی دهر نیك کارکولوته سبقت او وړاندی والی کړی دی نوکه په دغه

(c) ketabton.com: The Digital Library

شپه کښې ددغه شپې دتعظیم په خاطر په خاصو مراسمو سره غونډه او جشن نیول مشروع طریقه وائي، نو صحابه کرامو به تر ټولو خلکو څخه مخکښې دغه عمل ته اقدام کړی وای، او رسول الله صلی الله علیه وسلم ناصح ترین دخلکو دی، او درسالت پیغام یې په بشپړه توګه سره رسولی دی او امانت ئې ادا کړی دی. نو که چیرته ددغه شپې درناوی او مجلسونه جوړول پکښې دالله تعالی ددین داحکامو څخه وای، نو رسول الله صلی الله علیه وسلم به ضرور د هغې بیان کاؤ او پټ به یې نه پریښوده خو کله چې په دې برخه کښې دهیڅ کوم شی ثبوت دشارع له خوا نشته نو دا په داګه شوه چې ددغه شپې تعظیم او محفلونه جوړول په دغه شپه کښې د اسلام څخه نه دی ځکه الله پاك ددغه امت لپاره خپل دین مکمل کړی او نعمت یې ورله پوره کړی دی او دهغه چاپه هکله یې کرکه ښودلې ده چې په دین کښې هغه څه معمول ګرځوی کوم چې الله پاك دهغې دکولو اذن نه وی کړی الله پاك دخپل مبین کتاب دمائدې په سورت کښې داسې فرمایلي دي: اَلیَومَ اکمَلتُ لَکُم دینَکُم واَتممتُ عَلَیکُم نِعمَتِی وَرَضِیتُ لَکُمُ الاسلاَمَ دِینًا. دغه راز دشورې په سورة کښې الله(ج) فرمایلي دي: (اَم لَهُم شُرکَاءُ

(c) ketabton.com: The Digital Library

شَرَعُوا لَهُم مِنَ الدِّينِ مَالَم يَاذَن بِهِ اللهُ ولولاكَلِمَةُ الفَصلِ لَقُضِيَ بَينَهُم وَاِنَّ الظّلِمِينَ لَهُم عَذَابٌ اَلِيمٌ[۱].

او په ډیرو احادیثو کښې هم دبدعاتو نه ډځان ساتنې په باب درسول الله صلی الله علیه وسلم ارشادات موجود دی او تصریح پکښې شوی ده چې بدعات ګمراهي او ضلالت دی او داله دی امله چې اسلامي ټولنه د بدعاتو عظیم خطرته پام لرونکي اووسي او دکولو څخه یې اجتناب وکړي ددغو احادیثو له جملې څخه یو هغه حدیث دی چې په صحیحینو کښې دحضرت عائشې ام المؤمنین رضی الله عنها په روایت سره موجود دی چې رسول الله صلی الله علیه وسلم فرمایلي دي:

(من احدث فی امرنا هذا مالیس منه فهورد)(۱) او دامام مسلم په یو روایت کې داسې راغلي دي: (من عمل عملاً لیس علیه امرنا فهورد)[۲] «چاچې داسې یوعمل وکړچې ځمونږ اذن

۱- شوری (۲۱) آیا دوی لره شریکان دي چې سازکړي دي هغوی د دوی لپاره له دین څخه هغه څه چې حکم نه دی کړی په هغې سره الله پاك اوکه چیرې نه وائي خبره دفیصلې نو خامخا به حکم کړی شوی ؤ په مینځ ددوی کښې، او بیشکه ظالمان به په دردناك عذاب کښې مبتلا وي.

۲- ترجمه یوځل مخکښې شوی ده.

(c) ketabton.com: The Digital Library

او طریقه په کی نه وی هغه مردود دی»

دمسلم شریف په یو بل حدیث کښی دجابر رضی الله عنه څخه روایت دی، دی وائي چی رسول الله صلی الله علیه وسلم به دجمعی دورځی په خطبه کښی فرمایل:

(اما بعد: فان خیر الحدیث کتاب الله وخیر الهدی هدی محمد صلی الله علیه وسلم وشرالامور محدثاتها وکل بدعةٍ ضلالة) [۱].

حضرت عرباض بن ساریة رضی الله عنه فرمائی چی رسول الله صلی الله علیه وسلم یوه ورځ مونږ ته په دومره مؤثر اندازه سره وعظ او بیان وکړو چی په زړونوکی ورڅخه ویره پیدا شوه او سترګی ژړه غوني شوی اوخکی تربنه اوبهیدی مونږ وویل: ای دالله تعالی رسوله! معلومیږی چی ګواکی دا آخرنی او الوداعی وعظ دی نو وصیت وکړه مونږ ته، رسول الله صلی الله علیه وسلم ؤفرمایل:

اوصیکم بتقوی الله والسمع والطاعة وان تأمر علیکم عبد فانه من یعش منکم فسیری اختلافا کثیرا فعلیکم بسنتی وسنة الخلفاء الراشدین المهدیین من بعدی تمسکوابها وعضوا علیها

۱- ترجمه یوحل مخکسی شوی ده.

(c) ketabton.com: The Digital Library

بالنواجذ واياكم ومحدثات الامور فان كل محدثة بدعة وكل بدعة ضلالة.

د رسول الله صلی الله علیه وسلم احادیث پدی برخه کښې ډیر وارد شوی دی او دغه ډول د رسول الله صلی الله علیه وسلم داصحابو او صالحینو سلفونه هم دبدعاتو څخه دځان ساتنې په باب ویره او ترهه ثابته ده او البته داپه دی لحاظ چی بدعت په دین او اسلامی شریعت کښې دداسی یو عمل زیات والی دی چی دالله پاك اذن او حکم پکښې نشته او دیهودانو او نصرانیانو سره چی داسلام دشمنان دی مشابهت او ورته والی دی ځکه هغوی په دین کی هغه خود ساخته څیزونه راننه ایستلی ؤ چی الله پاك یی حکم نه ؤکړی اوبل داچی دبدعاتو دمینځ ته راتلوله امله په نقصان اونیم ګړتیا سره داسلام دمقدس دین متهم کیدل لازمیږی او هرچاته معلومه ده چی په دی کی څومره لوی فساد دی او دالله پاك ددغه مبارك قول سره مخالفت دی چی فرمائی: (اَلیَومَ اکمَلتُ لکُم دِینَکُم وَاَتمَمتُ عَلَیکُم نِعمَتِی وَرَضِیتُ لَکُمُ الاِسلاَمَ دِینًا).

او همدارنکه درسول الله صلی الله علیه وسلم دهغو احادیثو صریح اوښکاره مخالفت دی کوم چی دبدعاتو څخه

(c) ketabton.com: The Digital Library

دځان ساتنی، ویری او منافرت متعلق وارد شوی دی.

زه هیله لرم هغه دلائل کوم چی مونږ ذکر کړل، ددغه بدعت یعنی داسراء او معراج دشپی دجشن نیول او لمانځلو دردکولو په برخه کښی دحق مطالبه کونکی لپاره کافی او قناعت بخښونکی وی او پری پوه شی چی داعمل کوم شرعی حیثیت نه لری دځانه اضافه کړی شوی کار دی ځان لری ساتنه ورنه ضروری خبره ده، څرنګه چی الله پاك په مسلمانانو باندی نصیحت کول او دشرعی امورو بیانول واجب ګرځولی دی او دعلم کتمان او پټول ئی حرام کړی دی، نو ما غوره وګڼله چی دخپلو مسلمانانو ورونو پام دغه بدعت ته راوګرځوم کوم چی په زیاترو سیمو کښی معمول او مروج دی ان تردی چی بعضو خلکو پری باندی دشرعی او دینی عمل ګومان کړی دی.

مونږ دالله پاك څخه سوال کوو چی مسلمانان اصلاح او درست کړی او دین باندی پوهیدل ئی نصیبه وګرځوی مونږ او دوی ته په حق باندی دتمسك او ثبات او دشریعت مخالف عمل په ترك او پریښودو باندی توفیق راکړی او الله پاك په دی باندی قادر او توانا دی.

وصلی الله علیه وسلم وبارك علی عبده ورسوله نبینا محمد واله وصحبه.

(c) ketabton.com: The Digital Library

دریمه رساله

دشعبان (برات) دمیاشتی دپینځلسمی شپی دخاص درناوی او دعبادت لپاره دهمدغه شپی دتخصیص او تعین په هکله شرعی حکم.

الحمدلله: لائق دحمد او ستاینی دی هغه ذات چی زمونږ لپاره ئی خپل دین کامل کړی دی او پرمونږ باندی ئی دخپلو نعمتونو پوره پیرزونه کړی ده، درود او سلام دی وی دالله پاك په نبی او رسول رحمة للعلمین محمّد صلی الله علیه وسلم باندی.

اما بعد: الله پاك په قرآن کریم کښی فرمایلی دی:

اَلیَومَ اکمَلتُ لکُم دِینَکُم واَتمَمتُ عَلَیکُم نِعمَتِی وَرَضِیتُ لَکُمُ الاِسلاَمَ دِینًا [1] بیا سورة شوری کښی فرمائی:

(اَم لَهُم شُرکَآءُ شَرَعُوا لَهُم مِنَ الدِّینَ مَالم یَاذَن بِهِ اللّهُ) [2]

وفی الصحیحین عن عائشة رضی الله عنها عن النبی صلی

۱-۲- ددی تولو ترجمه په لومړۍ رساله کښی مکمله شوی ده.

(c) ketabton.com: The Digital Library

الله علیه وسلم انه قال: (من احدث فی امر نا هذا مالیس منه فهورد)

یعنی چاچی دمحمد رسول الله صلی الله علیه وسلم په دین کښی نوی کار اضافه کړو هغه کار مردود او قابل دمنلو نه دی او دمسلم شریف په یو روایت کی داسی راغلی دی:

(من عمل عملا لیس علیه امرنا فهورد) یعنی چاچی داسی یوعمل وکړ چی ځما دطریقی او عمل مطابق نه وی مردود دی.

وفی صحیح مسلم عن جابر رضی الله عنه ان النبی صلی الله علیه وسلم کان یقول فی خطبته یوم الجمعة، اما بعد: فان خیرَ الحدیث کتاب الله و خیرَ الهدی هدی محمّد صلی الله علیه وسلم وشرَ الامور محدثاتها وکل بد ضلالة.

په دغه برخه کی آیاتونه او احادیث زښت زیات دی چی ټول صراحة په دی باندی دلالت کوی چی الله پاك سبحانه وتعالی یقیناً ددغه امت لپاره خپل دین مکمل کړی او نعمت یی وریاندی تمام کړی دی او رسول الله صلی الله علیه وسلم ددغه جهان څخه هغه وخت رحلت وکړ چی دین یی په بشپړ توگه سره ورساؤ او دخپل امت لپاره یی ټول هغه څه چی الله

(c) ketabton.com: The Digital Library

پاك ددغه امت لپاره داقوالو او افعالو په ساحه کښې مشروع گرځولی ؤ بیان کړل، او داخبره یې واضحه کړې ده چې ټول هغه دول اعمال اوکارونه چې خلك یې دده درحلت نه وروسته ایجاد کړي او اسلام ته یې منسوب کړي هغه که اقوال وي او که اعمال وي ټول بدعت او مردود دي، ولوکه دغه عمل یې په ښه نیت باندې هم کړی وي.

درسول الله صلی الله علیه وسلم صحابؤو او ددوی نه وروسته نورو اسلامي علماؤ دغه حقیقت درك کړی وو نو ځکه یې دبدعاتو په هکله کرکه او خوف درلوده او ځانونه یې ورنه ساتل، ابن وضاح، طرطوشی ابوشامه او داسې نورو علماؤ چاچې دبدعاتو په رداو دسنتو په اتباع کښې کتابونه لیکلي دي ټولو په دغه برخه کښې بحث او څیړنه کړې ده.

دبرات یعنی دمحفلونو په ترڅ کښې دشعبان دمیاشتې دپنځلسمی شپې درناوی او دغه ورځې (دشعبان ۱۵ نیټې) ته دروژی نیولو لپاره اختصاص ورکول دهغو بدعاتو له جملې څخه یو بدعت دی چې دځنو خلکو لخوا رامینځ ته شوی دی، او هیڅ داسې دلیل چې داعتماد وړوی دهغي په ثبوت باندي وجود نه لري اګر چي ځني احادیث ددغه شپي په فضیلت کښي وارد دي

(c) ketabton.com: The Digital Library

خو هغه ضعیف دي ددي وړ نه دي چه اعتماد وربا ندي وشي،
او کوم احادیث چی په دغه شپه کښی په نسبت سره نوروته
دلمونځ کولو دفضیلت په باب وارد دی هغه کرد موضوعی او
مختلق دی لکه چی ډیرو پوهانو دیته دخلکو پام اړولی دی
روسته به ان شاء الله ددوی دکلام یو قسمت ذکر شی. دشام او
بعضونورو سمو دځنو سلفو آثارهم ددغه شپی دفضیلت په هکله
شته خود جمهورو علماؤ په دی اتفاق دی چی په دغه شپه کښی
خاص قسم مجالس او محفلونه ترتیبول بدعت دی.

او هغه احادیث چی ددغه شپی په فضیلت کښی وارد دی
هغه ټول ضعیف دی او ځنی ئی موضوعی هم دی، ددغو علماؤ
له جملی څخه یو هم حافظ ابن رجب دی چی په خپل کتاب
(لطائف المعارف) او ځنو نورو کتابونو کښی یی دغه ټکی ته
په ګوته نیولو سره خلك متوجه کړی دی.

او په ضعیفو احادیث باندی صرف دهغو عباداتو په برخه کښی
کوم چی اصل ئی په صحیح دلائلو سره ثابت وی، عمل کولی
شی.

اما دشعبان په پنځلسمه په اصطلاح دبرات په شپه کښی
دخاصو مراسمو دترتیب او محفلونو جوړولو دثبوت په هکله

(c) ketabton.com: The Digital Library

کوم صحیح دلیل وجود نه لری چی ضعیفه احادیث بیا دهغی په څنګ کښی مؤثر واقع شی.

دغه ارزښتناکه قاعده شیخ الاسلام ابن تیمیه(رح) ذکر کړی ده، او زه په دغه مسئله کښی دځنو علماؤ اقوال رانقل کوم ترڅو ددلائلو دمخی ددغی مسئلی په باب معلومات حاصلی کړی.

ټول علماء په دی متفق دی چی دخلکو په مینځ کښی دمتنازع فیه مسائلو وړاندی کول دحکم معلومولو دپاره دالله تعالی کتاب او درسول الله صلی الله علیه وسلم احادیثو او سنتوته واجب دی ترڅو ولیدل شی چی دالله تعالی په کتاب قرآن عظیم الشان او درسول الله صلی الله علیه وسلم په احادیثو اویا په دغو دوارو کښی ددغه مسئلی په باب څه حکم دی: که په قرآن کریم او احادیثو کښی او یا په یو ددغو دواړو کښی یی حکم موجود ؤ، نو دادشریعت حکم دی عملی کول یی واجب دی او که چیرته ددی دواړونه مخالف ؤ نو بیا ترك او پریښودل یی واجب دی، او هغه عبادات چی په قرآنِ کریم او سنتو کی دهغی دمشروعیت په باب کوم دلیل موجود نه وی نو بیا خلکو ته ددغه عمل دکولو پلوری دعوت ورکول او خوبائی

(c) ketabton.com: The Digital Library

بیانول خوبی لاڅه کی، ځکی چی په خپله دغه عمل بدعت دی کول ئی هیڅ جواز نه لری. ځکه چه اللهﷻ په سورة النساء کی فرمایلی دی:.

یاَیُّهَا الَّذِینَ امَنُوا اَطِیعُوا اللّه وَاَطِیعُوا الرَّسُولَ وَاُولِیِ الاَمرِمِنکُم فَاِن تَنَازَعتُم فِی شَیءٍ فَرُدُّوهُ اِلیَ اللّهِ وَالرَّسُولِ ان کُنتُم تُؤمِنُونَ بِاللّهِ وَالیَومِ الاخِرِ ذلِكَ خَیرٌ وَّ اَحسَنُ تَاوِیلاً .

همدارنګه الله پاك په سورت شوری کښی فرمائی:

(وَمَا اختَلَفتُم فِیهِ مِن شَیءٍ فَحُکمُهُ اِلیَ اللّهِ)

او په سورت آلعمران کښی فرمائی:

قُل اِن کُنتُم تُحِبُّونَ اللّهَ فَاتَّبِعُونِی یُحبِبکُمُ اللّهُ وَیَغفِرلَکُم ذُنُوبَکُم[۱] .

بل ځای سورت نسآء کښی الله تعالی فرمائی:

فَلاَ وَرَبِّكَ لاَیُؤمِنُونَ حَتّی یُحَکِمُوكَ فِیمَا شَجَرَ بَینَهُم ثُمَّ لاَ یَجِدُوا فِی اَنفُسِهِم حَرَجاً مِّمَّا قَضَیتَ وَیُسَلِّمُوا تَسلِیماً .

په دی برخه کسی آیاتونه زښت زیات دی او ټول صراحة

۱- روایه دوی ته که چیری یی تاسی چی محبت کوی له الله تعالی سره نو ځما متابعت وکړئ الله تعالی به تاسو سره محبت وکړی او ګناهونه به مو درمعاف کړی او الله مغفرت کونکی او ډیر رحم والا دی.

(c) ketabton.com: The Digital Library

په دی دلالت کوی چی داختلافی مسائلو حکم دکتاب الله (قرآن کریم) او درسول الله صلی الله علیه وسلم داحادیثو له مخی معلومول واجب دی او بیا پردغه حکم باندی رضا او خوښی ښرگندول هم واجب دی او هم دغه دایمان تقاضا ده چی دبندگانو دپاره په کښی هروخت فائده اوگټه ده او داخرت لپاره دکامیابی او سعات سبب دی.

حافظ ابن رجب په خپل کتاب (لطائف المعارف) کښی ددغه مسئلی په هکله دخپل هغه کلام په تعقیب چی مخکښی ذکر شوی دی وائی:

دشام والا ځنو تابعینو لکه خالد بن معدان، محکول، لقمان بن عامر، او ځنونورو به دشعبا ن دمنځنی (پنځلسمی) شپی خاص تعظیم او درناوی کاؤ، او په دغه شپه کښی به ئی په عبادت کښی ډیره زیاته سعی او کوښښ کولو، او بیا نورو خلکو ددغه شپی دفضیلت او تظعیم په هکله دهغوی پیروی وکړه او داسی ویل شوی دی چی دوی ته په دی برخه کښی اسرائیلی روایات رسیدلی ؤ، اما کله چی په نورو ملکونو کښی ددوی دغه عمل شهرت ؤمونده نو دخلکو ترمنځ په کښی اختلاف پیدا شو، چا ددوی عمل دحجت په توگه ومنلو او

(c) ketabton.com: The Digital Library

ددغه شپی په تعظیم کښنی یی دهغوی سره موافقت وکړو لکه دبصری او نورو سیمو ځنی عابدین شول، ولی دحجاز زیاتره علماؤ چی له دی جملی نه عطاء او ابن ابی ملیکه هم دی دهغی نه انکار وکړ،او دمدینی منوری فقهاؤ قول چی هغه دځنو مالکینو اوبعضو نورو علماؤ قول هم دی عبدالرحمن بن زید بن اسلم ئی داسی نقل کوی چی هغوی ویلی دی: داټول بدعت دی اساس نلری. او دشام دعلماؤ په منځ کښنی ددغه شپی دعبادت متعلق اختلاف دی او دوه قوله نقل شوی دی:

۱- یو قول دا دی چی په دغه شپه کښنی په اجتماعی توګه سره عبادت کول په جماعت کښنی مستحب عمل دی لکه خالد بن معدان، لقمان بن عامر او بعضی نورو به په دغه شپه کښنی ښه کالی واغوستل، خوش بوی به یی استعمال کړه، سترګی به ئی به رنجو توری کړی او شپه به ئی په جماعت کښنی په قیام (عبادت کولو) تیره کړه اسحق بن راهویه په دغه عمل کښنی ددوی سره توافق درلوده او په جماعتونو کښنی یی په اجتماعی توګه سره عبادت کولو دشعبان په پنځلسمه شپه (برات) کښنی بدعت نه بلل. حرب الکرمانی په خپلو مسائلو کښنی دده قول رانقل کړی دی.

(c) ketabton.com: The Digital Library

۲- یو تعداد نور علماء وائی چی: په دغه شپه کښی دماخستن لمانځه نه بعد په خاصه توګه جماعتونوته دلمانځه ادا کولو، قیصبوویلو اودوعا غوښتلو لپاره دخلکو راټولیدل مکروه دی، اما که په انفرادی ډول سره بدون دکوم خاص ملحوظ نه لکه دنورو شپو په شان نفلی لمونځ کوی کراهیت نه لری، دا دامام اوزاعی(رح) قول دی څوك چی دشام امام، فقیه او پوه عالم ؤو، او ان شاء الله تعالی دا دټولو نه صحیح او حقیقت ته نږدی قول دی. ده دخپل کلام په آخر کښی ویلی دی:

دبرات یعنی دشعبان دپنځلسمی شپی دفضیلت په برخه کښی دامام احمد کوم قول نشته دی او داخترونو دشپو په باب چی کوم دوه روایات دهغه نه نقل دی دهغی نه هم په یو روایت کښی داخترونو په شپو کښی په اجتماعی ډول سره عبادت کول مستحب نه دی کنل شوی ځکه چی درسول الله صلی الله علیه وسلم او دهغه اصحابو څخه په دی هکله کوم شی نقل شوی نه دی، او په بل روایت کی ئی ورته مستحب ویلی دی هغه هم لدی امله چی عبدالرحمن بن یزید ابن الاسود چی تابعی ؤ دغه فعل ئی کړی ؤ، همدارنګه دشعبان په پنځلسمه شپه کښی دخاص قسم عبادت په باره کښی درسول الله صلی الله علیه وسلم او

(c) ketabton.com: The Digital Library

صحابه کرامونه کوم شی ثابت دی صرف دومره قدری ثابته ده چی دتابعینو یوی دلی کوم چی دشام دفقهاؤ د جملی څخه ؤو داعمل یی کاؤ دحافظ ابن رجب دکلام مقصد پائی ته ورسیده.

دا دده لخوا په دی حقیقت باندی تصریح کول دی چی درسول الله صلی الله علیه وسلم څخه او همدارنګه دصحابه رضی الله عنهم نه دشعبان دمنځنی شپی دفضیلت په باب کوم ثبوت نشته.

هغه رأی چی امام اوزاعی(رح) اختیار کړی ده او په انفرادی شکل سره یی دافرادو عبادت کولو ته په دغه شپه کښی مستحب ویلی دی او بیا حافظ ابن رجب هم دغه قول غوره کړی دی، داغریب او ضعیف قول دی، ځکه دکوم شی مشروعیت چی په صحیح دلائلو ثابت نه وی نو مسلمان دپاره ددغسی عمل دکولو جواز نشته، ان که هغه یواځی کوی او که دنورو سره ئی په جمعه کوی پټ ئی کوی او که ښکاره ئی کوی، ځکه درسول الله صلی الله علیه وسلم داقول چی فرمائی: (من عمل عملا لیس علیه امرنا فهورد) عام دی، همدارنګه دلائل چی په رد دبدعاتو کښی وارد دی او خلك دبدعاتو

(c) ketabton.com: The Digital Library

دکولو څخه منع کوی عمومیت لری.

امام ابوبکر طراطوشی رحمه الله په خپل کتاب (الحوادث والبداع) کښنی ویلی دی: ابن وضاح دزید بن اسلم څخه روایت کوی چی ده وویل: (مونږ دخپلو فقهاؤ او مشائخو نه هیڅ څوک داسی ندی لیدلی چی د شعبان دپنځلسمی شپی خاص قسم اهتمام ته ئی توجه کړی وی او فضیلت ئی ورله بیان کړی وی او نه ئی دمکحول حدیث ته کوم التفات کاؤ او نه ئی دغه شپه په نورو شپو باندی غوره او بهتره گڼله.

ابن ابی ملیکه ته چا وویل: زیادالنمیری وای چی دشعبان دپنځلسمی شپی دعبادت اجر او ثواب دلیلة القدر داجر او ثواب سره برابر دی (فقال لو سمعته وبیدی عصا لضربته، ویئی ویل: که ځما په لاس کښنی امسا وای او داخبره می ترینه اوریدلی وائی نو خامخا به می پری وهلی وی، «زیاد» یو قیصه خوان شخص ؤ چی قیصی به ئی بیانولی.

علامه شوکانی رحمه اللّٰه په (الفوائد المجموعه) کښنی داسی ویلی دی: یا علیُّ من صَلّی مائة رکعةٍ لیلة النصفِ من شعبان یقرأ فی کل رکعةٍ بفاتحةِ الکتاب وقل هو اللّٰه احد عشر مرات الاّ قضی اللّٰه له کل حاجة... الخ «ای علی چاچی دشعبان

(c) ketabton.com: The Digital Library

په پنځلسمه شپه کښې یوسل رکعاتونه لمونځ وکړو او په هر رکعت کښې یوولس ځلې فاتحه (الحمد) او قل هو الله احد (سورت اخلاص) ولولي، ټول حاجتونه به ئې الله پاك پوره کړي» دغه روایت بې له شکه موضوعي دی او رجال یعني راویان یې ټول مجهول دي. داحدیث دویمه او دریمه طریقه هم روایت شوی دی خوټول موضوعي دي او روات ئې مجهول دي او په مختصر کښې ویلي دي: (حدیث) (صلوة نصف شعبان باطل) یعنی دغه دشعبان د پنځلسمې (منځنی شپې) دفضیلت حدیث باطل دی، او په ابن حبان کښې دحضرت علی رضی الله عنه حدیث (اذا کان لیلة النصف من شعبان فقوموا لیلها وصوموا نهارها) یعنی کله چې دشعبان پنځلسمه شپه وي نو په شپه کښې یې عبادت وکړی او په ورځ کښې یې روژه ونیسي، ضعیف دی او ددیلمي او څنو نورو په نزد باندی موضوعي دی او په دری واړه طریقو کښې یې ټول راویان مجهول او ضعیف دي. همدغه راز دی وای ده دولس رکعاتونو والا روایت چې دیرش کرتې سورت اخلاص لوستل پکښې راغلي دی، او همدارنګه دځوارلس رکعاتونو والا روایت دواړه موضوعي دي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

دفقهاؤ یوجماعت لکه صاحب داحیاء دځنو نورو په شمول او همدارنگه بعضی مفسرین په دغه حدیث باندی تیروتی دی او دشعبان دپنځلسمی شپی دلمانځه متعلق یی په مختلفو طریقو سره روایتونه نقل کړی دی، حال داچی ټول باطل او موضوعی دی،او دا دحضرت عائشی ام المؤمنین رضی الله تعالی عنها دهغه حدیث سره کوم چی ترمذی روایت کړی دی او پکښی درسول کریم صلی الله علیه وسلم بقیع ته تلل او په نیمه شپه کښی ددنیا اسمان ته درب العزت نزول چی دبنی کلب دمیږو د وړیوو څخه زیاتو خلکوته بخښنه او مغفرت کول ذکر دی منافات نه لری ځکه چی دخبرو او بحث موضوع دشعبان دپنځلسمی شپی ددغه خاص قسم صلوت اوعبادت په برخه کښی ده، سره له دی چی دعائشی ام المؤمنین رضی الله تعالی عنها په دغه حدیث کښی ضعف او انقطاع هم ده، او حدیث دعلی رضی الله عنه چی ددغه شپی دقیام (عبادت) په باب مخکښی ذکر شو او دتیر شوی تحقیق له مخی پکښی ضعف هم دی ددغه ډول لمانځه دبطلان سره منافات نه لری- انتهی المقصود-

حافظ عراقی ویلی دی: هغه حدیث چی دشعبان دمنځنی

(c) ketabton.com: The Digital Library

شپې ددغه لمانځه متعلق روایت شوی دی موضوعی او په رسول الله صلی الله علیه وسلم باندی دروغ ویل دی.

امام نووی په کتاب (المجموع) کښی ویلی دی: (الصلوة المعروفة بصلوة الرغائب وهی اثنتاعشرة رکعة بین المغرب والعشاء... الخ یعنی درجب دمیاشتی دلومړی جمعی داولی شپې دماښام اوماخستن ترمنځ لمونځ چی دولس رکعتونه دی او په صلوة الرغائب سره شهرت لری، او دشعبان دمنځنی (پنځلسمی) شپې لمونځ چی تقریبا یوسل رکعتاته دی، دا دواړه لمونځونه بدعت او ناروا دی، اګر چه په قوت القلوب او احیاء علوم الدین کتابونو کښی یی یادونه شوی ده، خو پکار دادی چی نه په دی ځوك وغولیږی او نه په هغه حدیث ځوك تیروخوری چی په دغه دواړه کتابونو کښی ذکر شوی دی ځکه چی دا ټول باطل او بی اساسه دی.

او بعضی ائمه چی ددغه مسئلی دحکم متعلق وریاندی اشتباه راغلی ده او ددغه شپو ورځو په باب یی داستحباب حکم کړی دی او رسالی یی لیکلی دی. دا ددوی غلطی ده ځوك دی وریاند نتیرنه وځی.

امام ابوعبدالرحمن بن اسماعیل المقدسی په دی برخه کښی

(c) ketabton.com: The Digital Library

يوازې ناك كتاب ليلكي دي او ددي دواړو دبطلان په هكله يې پكښې مطالب په ډير اوچت انداز سره ځائي په ځاى كړى دي، دغه راز دنورو علماؤ اقوال زښت زيات موجود دي خو مونږ په دي خاطر چې خبره ډيره اوږده نه شي رانقل مونكړل، او ښائي هغه څه چې مونږ يې مخكښې يادونه وكړه دحقيقت معلومولو لپاره كافي او قناعت بخښونكي وي.

د ذكر شوو آياتونو نبوي احاديثو او دعلماؤ او پوهانو دتحقيق او كلام څخه دحق پلټونكو لپاره دا په ډاګه شوه چې دشعبان دمياشتي په منځني شپه كښې دلمانځه او نورو اعمالو داجراء كولو لپاره مجلسونه ترتيبول، او ورځې له يې د روژې نيولو لپاره تخصيص وركول دزياتره علماؤ په نزد باندي بدعت او ناروا دي او په سپيڅلي شريعت كښې د هغې كوم ثبوت او اصل نشته بلكښې داهغه قسم عمل دي چې دصحابه ؤ رضى الله عنهم دزماني څخه وروسته په اسلام كښې اضافه سوى دي او د الله تعالى دغه قول چې فرمايي: (اَليَومَ اَكمَلتُ لَكُم دِينَكُم) او په دغه معنى سره نور آياتونه. او همدارنكه داقول دنبي اكرم صلى الله عليه وسلم چې فرمائي: (من احدث فى أمرنا هذا ماليس منه فهورد) او دغه ډول نور احاديث په دي

(c) ketabton.com: The Digital Library

مسئله کښې او نورو مسائلو کښې دحق پیروانو لپاره کفایت کوی.

په صحیح مسلم کښې دابوهریره رضی الله عنه څخه روایت دی چې رسول الله صلی الله علیه وسلم ؤفرمایل:

(لاتخصوا لیلة الجمعة بقیام من بین اللیالی ولاتخصوا یومها بالصیام من بین الایام الا ان یکون فی صوم یصومه احدکم) [١].

نو که چیرته په شپو کښې کومه شپه دعبادت دپاره خاص کول جائز وائی نو دټولو څخه دجومې دشپې تخصیص بهتر اوغوره ؤ ځکه د رسول الله صلی الله علیه وسلم دسیئي احادیثو نه دجومې دورځې فضیلت ثابت دی خو کله چې رسول الله صلی الله علیه وسلم دجومې دورځې تخصیص منع کړی دی نو د نورو ورځو تخصیص په طریق اولی سره ناجائز او ناروا دی. بناءً دعبادت لپاره دهیڅ شی تعین او ټاکل جواز نلری مګرداچې کوم سیي دلیل په تخصیص دوخت او زمانی باندی

١- په شپو کښې دجومې شپه دقیام او عبادت لپاره مه ټاکی او په ورځو کښې دجومې ورځ دروژې نیولو دپاره مه تخصیصه وی مګر داچې یوکس مو دجومې نه مخکې ورځ روژه نیولی وی نو بیا ورسره دجومې دورځې روژه نیول باك نلری.

(c) ketabton.com: The Digital Library

وجود ولری. دلیلة القدر او رمضان په مبارکو شپو کښې چې قیام یعنی عبادت کول مشروع امر ؤ نو رسول الله صلی الله علیه وسلم دهغې خبرورکړ او خپل امت ته ئې په دغو شپو کښې دعبادت دفضیلت پر باب بیان وکړ او په خپله ئې هم دغه فعل انجام کړ دبخاری او مسلم حدیث چې رسول الله صلی الله علیه وسلم پکښې فرمایلی دی: (من قام رمضان ایمانا واحتسابا غفرالله له ماتقدم من ذنبه)[1] په دی باندی دلالت کوی.

نوکه چیرته دشعبان دمیاشتی دپنځلسمی شپې یا درجب دلومړی جومې او له شپه اویا داسراء او معراج د شپې تخصیص د خاصو مراسمو، محفلونو یا دکوم عبادت لپاره جائز او مشروع امر وی نو خامخا به رسول الله صلی الله علیه وسلم خپل امت ته په دغه برخه کښې هدایت ورکړی وای. او یا به ئې په خپله کړی وی، او که رسول الله صلی الله علیه وسلم داکار په خپله کړی وی نو صحابه کرامو رضی الله عنهم به خامخا

١- چاچې درمضان په شپو کښې محضې دایمان او ثواب په خاطر قیام (عبادت) وکړ ، نو الله پاك به ورته ټول ګناهونه معاف کړی او چاچې دلیلة القدر په شپه کښې خالص دایمان او ثواب په نیت عبادت وکړ الله پاك به ورته دتولو مخکنی کناهونو بخښنه وکړی.

(c) ketabton.com: The Digital Library

امت مسلمه ته دهغی نقل او بیان کاؤ او پټ به یی نه پرینږوده ځکه صحابه کرام د انبیاء علیهم السلام نه بعد بهترین او ناصح ترین د خلکو دی الله پاك دی درسول الله صلی الله علیه وسلم د اصحابه نه راضی شی او الله پاك دی دوی راضي او خوشحاله کړی.

د علماؤ دکلام څخه چی مخکښې تیرشو دامعلومه شوه چی رسول الله صلی الله علیه وسلم او دهغه اصحابو رضی الله عنهم څخهدرجب داولی جومی دلومړی شپی او د شعبان د منځنی شپی د فضیلت په باب کوم دلیل نشته نو دا ثابته شوه چی ددغو شپو ددرناوی په خاطر خاص قسم محافل او مجلسونه جوړه ول بدعت او ناروا دی، په همدغه ترتیب درجب اوه ویشتمه شپه چی ځینی خلك ئی داسراء او معراج شپه بولی دعبادت دپاره خاص کول جواز نه لری لکه څنګه چی دتیر شوو دلائلو دمخی ددغه شپی داهتمام په مناسبت محفلونه جوړول جواز نلری، او دعلماؤ سَبِی قول دادی چی دغه شپه پټه ده چاته معلومه نه ده، او چاچی ویلی دی چی درجب اوه ویشتمه شپه د «معراج» شپه ده دایو باطل قول دی او په سَبِی احادیثو کښې ددی کوم اساس نشته.

(c) ketabton.com: The Digital Library

مونږ دالله پاك ښخه سوال كوو چی مونږ او ټولو مسلمانانوته په مسنونه طریقو باندی دثبات او عمل كولو توفیق راكړی او دهغو طریقو ښخه مو وساتی چی درسول الله صلی الله علیه وسلم دطریقو پرخلاف دی.

وصلی الله تعالی علی عبده ورسوله نبینامحمد وعلی اله وصحبه اجمعین.

(c) ketabton.com: The Digital Library

التحذيـــر من البدع

تاليف سماحة الشيخ
عبدالعزيز بن عبدالله بن باز

(بلغة البشتو)

(c) ketabton.com: The Digital Library

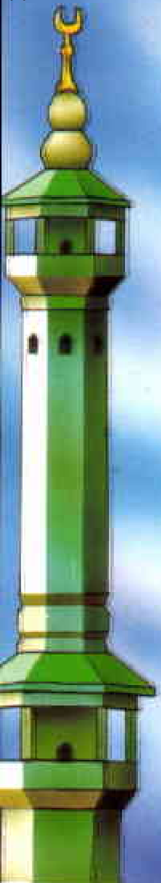

التحذير من البدع

تاليف سماحة الشيخ

عبدالعزيز بن عبدالله بن باز

(بلغة البشتو)

المملكة العربية السعودية

المكتب التعاوني للدعوة والإرشاد وتوعية الجاليات بأم الحمام

تحت إشراف وزارة الشؤون الإسلامية والأوقاف والدعوة والإرشاد

ت: ٤٨٢٦٤٦٦ / ٤٨٨٤٤٩٦ فاكس ٤٨٢٧٤٨٩ - ص.ب ٣١٠٢١ الرياض ١١٤٩٧

بشتو

٢٩

Get more e-books from www.ketabton.com
Ketabton.com: The Digital Library